

REGIONÁLIS ÉS KÖRNYEZETI GAZDASÁGTAN MESTERKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	gazdaságtudományok
Képzési ciklus:	mesterképzés
Szakért felelős kar:	Gazdaságtudományi Kar
Szakfelelős neve:	Prof. Dr. Pető Károly, egyetemi tanár
Képzési hely(ek) munkarenddel:	Debrecen – nappali, levelező
Képzési idő:	4 félév
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	120 kredit
Indítható specializáció(k): ¹	-
1. specializáció	-
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	1380 óra
levelező tagozaton:	460 óra
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	-
levelező tagozaton:	-
Mobilitási ablak	2. és 3. félév

A szak képzési és kimeneti követelményei

1. A mesterképzési szak megnevezése: regionális és környezeti gazdaságtan (Regional and Environmental Economic Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: Okleveles közgazdász regionális és környezeti gazdaságtan szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in Regional and Environmental Economic Studies

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a gazdaságtudományok képzési terület alapképzési szakjai, továbbá az agrár képzési területről a környezetgazdálkodási agrármérnöki, a vidékfejlesztési agrármérnöki, a természettudomány képzési területről a geográfus, környezettan alapképzési szak.

¹A szaknál korábban nyilvántartásba vett vagy az új szabályozás szerint a szenátus által támogatott specializációkat kérjük felsorolni, illetve a 2024/2025. tanévben indított specializációkat félkövérrel kérjük kiemelni.

4.2. A 9.2. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 314/0311

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja gazdasági szakemberek képzése, akik elméleti és módszertani ismereteik birtokában alkalmasak a társadalmi és természeti rendszerek közötti kölcsönhatások figyelembevételével a környezeti problémák társadalmi dimenzióinak feltárására, társadalmi, kulturális és ökológiai folyamatok gazdasági szempontú elemzésére. A gazdaság és társadalom tér dimenzióinak figyelembevételével globális és regionális fejlődés- és környezeti politikák, stratégiák és programok kidolgozásában való alkotó, innovatív közreműködésre, a gazdasági földrajz (economic geography), a regionális és a környezeti társadalomtudományok művelésére. Alkalmasak önálló elemző, tervező feladatok megoldására, csoportban történő munkavégzésre és irányításra, valamint a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos elemzések és kutatás végzésére az akadémiai, állami és magánszférában. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Pénzügyi szakon a közgazdász

a) tudása

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.
- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai- statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.
- Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Elsajátította az alapvető regionális és település-, valamint környezeti gazdaságtani, geográfiai és szociológiai összefüggéseket, a regionális és környezeti tudományok kutatásában használt matematikai és statisztikai és térinformatikai módszereket és ismeri azok korlátait.
- Felkészült a bioszféra-társadalom-gazdaság kölcsönhatásainak rendszerét leíró modellek megértésére és felépítésére, és a modellezés eredményeinek a fejlesztési döntésekben való figyelembevételére.

- Releváns és átfogó ismeretekkel rendelkezik a gazdasági rendszer és a társadalom más alrendszerei, valamint az ökológiai rendszer közötti legfontosabb összefüggésekről, a regionális és vidékfejlesztési politikáknak és a környezet eltartóképességének viszonyáról, a fejlesztések ökológiai és társadalmi lehetőségeinek és determinációinak a kapcsolatáról.
- Részleteiben ismeri a gazdasági növekedésnek, a népességgrobbanásnak és a népesség jövedelmi differenciálódásának a Föld eltartóképességére gyakorolt hatásait a tíz legkényesebb dimenzióban (klímaváltozás, a nitrogén és a foszfor körforgása, a biodiverzitás csökkenése, az ózonréteg károsodása, az ultrapor ülepedése, az óceánok savasodása, a mezőgazdasági földhasználat, az édesvíz használata, kémiai anyagok okozta szennyezés) a kitettség mértékét és a változásokat indukáló legfontosabb fejlődési problémákat, azok hatásait a gazdasági-társadalmi-ökológiai rendszerekre.
- Ismeri a környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos hazai és nemzetközi jogi szabályozás elveit és kereteit.
- Ismeri és érti a vállalkozások társadalmi felelősségvállalásának és etikus működésének elveit és azok társadalmi jelentőségét, a környezetmenedzsment tudományos alapjait és gyakorlatát.
- A szakmai kérdéseken túl is releváns, átfogó társadalmi és közéleti műveltséggel és tudásanyaggal rendelkezik.

b) képességei

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően közepes és nagyméretű vállalkozást, komplex szervezeti egységet vezet, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes gazdasági-társadalmi-környezeti problémákat érintő érvelések egyszerű formalizálására, saját elemzésen alapuló egyéni álláspontot kialakítani, azt vitában megvédeni, továbbá felismeri az álláspont revíziójának, feladásának szükségességét.
- Képes komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, a megoldás megtervezésére, döntések meghozatalára, gazdasági szereplők számára szakmai tanácsadásra.
- Képes a szakterületén releváns gazdasági problémák feltárására. Elemzése és megoldása során képes figyelembe venni azok komplex társadalmi, szakpolitikai és környezeti, valamint térbeliséggel kapcsolatos összefüggésrendszerét.
- Képes szakterületén szakmai összefoglalókat, elemzéseket készíteni, előadásokat tartani, szakmai vitákban aktívan részt venni, az infokommunikációs és a prezentációs eszközrendszer korszerű módszereinek felhasználásával, idegen nyelven is.
- Képes nagyméretű és összetett projektben, csoportos feladatmegoldásban részt venni, vezetőként a tevékenységet vezetni, szervezni, értékelni.
- Releváns tudással, felkészülten és aktívan képes részt venni a társadalmi és közéletben

c) attitűdje

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.
- Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.

- Problémacentrikus látásmóddal, problémamegoldó gondolkodással rendelkezik.
- Szemléletmódja révén nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei, a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásai iránt.
- Projektben, csoportos feladatvégzés esetén határozott, konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Kész megosztani szakmai és társadalmi tudását a szakmai és a nem szakmai közönséggel is.

d) autonómiája és felelőssége

- Szervezet-politikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért.
- Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.
- Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlati eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek.
- Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- gazdaságtudományi és társadalomtudományi ismeretek (gazdaságtani és módszertani alapismeretek, közösségi gazdaságtan, kvantitatív módszerek, vezetői gazdaságtan, gazdaságszociológia, humánökológia) 25-45 kredit;
- környezeti gazdaságtani szakmai ismeretek [gazdasági fejlődés és növekedés (gazdasági fejlődés, innováció); gazdasági folyamatok térbelisége, társadalmi folyamatok térbelisége, regionális és környezeti elemzési módszerek, regionális gazdaságtan, környezet-gazdaságtan, regionális politika, térségi gazdaságfejlesztés, ökológiai, környezetvédelmi ismeretek, integrált vidékfejlesztés, regionális programozás és menedzsment, helyi gazdaság- és vállalkozásfejlesztés, környezetpolitika, környezeti menedzsment, ipari ökológia, környezeti etika, városszociológia és városföldrajz, városmenedzsment, városfinanszírozás) 50-70 kredit.

9.2. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi területekről:

- közgazdasági és gazdálkodástudományi ismeretek (mikroökonómia, makroökonómia, világ- és nemzetközi gazdaságtan, közösségi gazdaságtan, marketing, vezetés és szervezés tudományi tárgyak, marketing, üzleti kommunikáció) területéről legalább 20 kredit;
- módszertani ismeretek (matematika, statisztika, informatika) területéről legalább 20 kredit;
- természet- és társadalomtudományi látókörbővítő ismeretek (filozófia, szociológia, politikatudomány, történelem, biológia, kémia, fizika, földrajz, földtudományok) területéről legalább 20 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 40 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó

krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

A szak tanterve

TANTÁRGY	TANTÁRGYAK ÓRASZÁMA				Egymásra- épülés	ÉVEK, FÉLÉVEK, TANÍTÁSI HETEK SZÁMA HETI ÓRASZÁM															
	ÖSSZES	ELMÉLET	GYAKORLAT	KREDIT = (a+b)/30		I.								II.							
						1				2				3				4			
						E	GY	V	Kredit	E	GY	V	Kredit	E	GY	V	Kredit	E	GY	V	Kredit
Közösségi gazdaságtan	42	28	14	3		2	1	K	3												
Gazdaságstatisztika	28	14	14	3		1	1	K	3												
Emberi erőforrás gazdálkodás	28	28	0	2		2	0	K	2												
Regionális gazdaságfejlesztés és menedzsment	56	28	28	4		2	2	K	4												
Környezeti rendszerek – környezeti földrajz	56	28	28	4		2	2	GY	4												
Projektmenedzsment	42	14	28	4		1	2	GY	4												
Haladó regionális gazdaságtan	56	28	28	4		2	2	K	4												
Környezet- és erőforrásgazdaságtan	42	28	14	4		2	1	K	4												
Település- és gazdaság-szociológia	28	28	0	3						2	0	K	3								
Vállalkozások finanszírozása, pénzügyi stratégiák	56	28	28	4						2	2	K	4								
Vállalati stratégia	56	28	28	5						2	2	K	5								
Marketingstratégia	42	28	14	4						2	1	GY	4								
Gazdasági elemzés és controlling	56	28	28	5						2	2	K	5								
Világ-gazdasági és integrációs folyamatok	28	28	0	3						2	0	K	3								
Integrált vidékfejlesztés	56	28	28	4						2	2	K	4								
Vezetői gazdaságtan	28	28	0	3										2	0	K	3				
Kvantitatív elemzési módszerek	56	28	28	5										2	0	GY	5				
Gazdasági és környezeti jog	56	28	28	4										2	2	K	4				
Regionális és környezeti elemzési módszerek	56	28	28	4										2	2	GY	4				
Regionális politika	28	28	0	2										2	0	K	2				
Térségi tervezés és programozás	56	28	28	4										2	2	GY	4				
Környezeti etika	28	28	0	2														2	0	K	2
Helyi gazdaságfejlesztés	42	28	14	4														2	1	K	4
Ipari ökológia	28	28	0	2														2	0	K	2
Környezeti politika és menedzsment	56	28	28	4														2	2	K	4
Városföldrajz és város-gazdaságtan	28	28	0	2														2	0	K	2
Ágazati tervezés környezetvédelmi vonatkozásai	42	14	28	4														1	2	GY	4
Összesen	1176	714	462	96		14	11	0	28	14	9	0	28	12	6	0	22	11	5	0	18
szabadon választható 1. tárgy	28	28	0	2		0	2	K	3												
szabadon választható 2. tárgy	28	28	0	3						2	0	K	3								
szabadon választható 3. tárgy	28	28	0	3														2	0	K	3
Szaknyelv	28	0	28	1		0	2	G	1												
Kritériumfeltételek***																					
Diplomamunka I.	28	28	0	7										0	2	G	7				
Diplomamunka II.	28	28	0	8														0	2	G	8
Összesen	168	140	28	24		14	15	0	32	16	9	0	31	12	8	0	29	13	7	0	29
	1344	854	490	120																	

*** kritériumfeltételek:-

„Munkavédelem és Testnevelés

A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendőek.”

Nappali munkarendű képzés heti 1 kontaktórája, a levelező munkarendű képzés félévi 5 kontaktórának felel meg.

A februárban kezdő hallgatók féléveinek sorrendje: 1-2-3-4, a szeptemberben kezdő hallgatók féléveinek sorrendje: 2-1-4-3.

A követelmények teljesítésének ellenőrzési, értékelési rendszere (szakdolgozat, záróvizsga)

A képzés szakaszainak lezárásával kapcsolatos szabályokat a Debreceni Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata, illetve annak kari fejezete tartalmazza.

A záróvizsga:

A záróvizsgára bocsátás és a záróvizsga részletes követelményeit az egyetemi tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint annak kari melléklete határozza meg. A záróvizsga a diplomamunka megvédéséből és a választott szakhoz kapcsolódó komplex szóbeli vizsgából áll. A komplex szóbeli vizsgán a hallgatónak a tanult ismeretek alkalmazásáról kell számot adnia. A záróvizsga mindkét részét (a diplomamunka megvédését és a szakhoz kapcsolódó

komplex vizsgát) ötfokozatú érdemjeggyel kell minősíteni. A záróvizsga eredményét a két érdemjegy egyszerű számtani átlaga adja.

Az oklevél értékelése

Az oklevél minősítése a Debreceni Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata és annak kari melléklete alapján kerül meghatározásra.